

Erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2014/15:29 Erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen och två motionsyrkanden som väckts med anledning av propositionen.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag med några mindre ändringar av redaktionell art. Utskottet avstyrker motionsyrkandena.

Syftet med lagförslagen är att den dömda ska verkställa påföljden i den medlemsstat där hans eller hennes sociala återanpassning kan förväntas ske bäst. Avsikten är att dömda personer med hemvist eller närmare anknytning till en annan medlemsstat inom Europeiska unionen (EU) i större utsträckning än i dag ska verkställa straffet i den staten. Förslagen är ett led i att genomföra rambeslutet om verkställighet av frihetsberövande påföljder.

Regeringen föreslår därför en ny lag om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom EU samt ett antal lagändringar. Enligt den föreslagna lagen ska Kriminalvården pröva om en utländsk dom ska erkännas och verkställas i Sverige eller om en svensk dom ska skickas till en annan medlemsstat för att verkställas i den staten. De svenska påföljder som föreslås kunna överföras är fängelse, överlämnande till rättspsykiatrisk vård och sluten ungdomsvård. I den föreslagna lagen fastslås kriterier för när ett erkännande respektive översändande ska ske, hur prövningen ska gå till och i vilken utsträckning den andra statens medgivande eller den dömdes samtycke krävs. Kriminalvårdens beslut föreslås kunna överklagas till allmän domstol.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2015.

Den föreslagna lagen innebär att området för de förvaltningsuppgifter som överlämnas till en annan stat utvidgas. Nämnda förvaltningsuppgifter innefattar myndighetsutövning. Lagen bör därför beslutas med kvalificerad majoritet i riksdagen (10 kap. 8 § regeringsformen).

I betänkandet finns två reservationer (SD).

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen	6
Reservationer	12
1. Det utfärdande landets rättsprinciper, punkt 4 (SD).....	12
2. Samtycke till överförande av verkställighet , punkt 5 (SD).....	12
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	14
Propositionen	14
Följdmotionen	15
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	16

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Lag om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen med de ändringarna att i 3 kap. 9 § första stycket ska ordet ”om” mellan orden ”domen” och ”frihetsberövande” bytas ut mot ”på” och i 3 kap. 11 § ska ordet ”om” mellan orden ”domen” och ”frihetsberövande” bytas ut mot ”på”.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2014/15:29 punkt 1.

2. Lag om ändring i lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt med den ändringen att ordet ”Justitiedepartementet” i första stycket byts ut mot orden ”Ansvarigt statsråd”.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2014/15:29 punkt 10.

3. Övriga lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i brottsbalken,
2. lag om ändring i lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom,
3. lag om ändring i lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m.,
4. lag om ändring i lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård,
5. lag om ändring i lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete,
6. lag om ändring i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder,
7. lag om ändring i lagen (2011:1165) om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder,
8. lag om ändring i lagen (1957:668) om utlämning för brott,
9. lag om ändring i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål,
10. lag om ändring i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen,
11. lag om ändring i lagen (2006:615) om samarbete med Specialdomstolen för Sierra Leone.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2014/15:29 punkterna 2–9 och 11–13.

4. Det utfärdande landets rättsprinciper

Riksdagen avslår motion

2014/15:3025 av Adam Marttinen och Kent Ekeroth (SD) yrkande 1.

Reservation 1 (SD)

5. Samtycke till överförande av verkställighet

Riksdagen avslår motion

2014/15:3025 av Adam Marttinen och Kent Ekeroth (SD) yrkande 2.

Reservation 2 (SD)

Stockholm den 12 februari 2015

På justitieutskottets vägnar

Beatrice Ask

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Beatrice Ask (M), Annika Hirvonen (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Krister Hammarbergh (M), Arhe Hamednaca (S), Kent Ekeroth (SD), Anti Avsan (M), Susanne Eberstein (S), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Petter Löberg (S), Adam Marttinen (SD), Johan Pehrson (FP), Linda Snecker (V), Andreas Carlsson (KD) och Lawen Redar (S).

Redogörelse för ärendet

I ärendet behandlar utskottet regeringens proposition 2014/15:29 Erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen. Propositionens förslag till lagstiftning är ett led i genomförandet av rambeslutet om verkställighet av frihetsberövande påföljder¹.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet frånsett de lagändringar som endast berör Regeringskansliets organisation och hur uppgifter fördelas mellan statsråden.

Med anledning av propositionen har två motionsyrkanden väckts. Förslagen i motionerna återges i bilaga 1.

I utskottets förslag till riksdagsbeslut lämnas tre förslag till mindre ändringar av redaktionell karaktär.

¹ Rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen (EUT L 327, 5.12.2008, s. 27).

Utskottets överväganden

Erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag och avslår motionsyrkanden om betydelsen av det utfärdande landets rättsprinciper och om att kravet på samtycke från den dömda ska tas bort.

Jämför reservationerna 1 (SD) och 2 (SD).

Propositionen

Allmänt

Inom EU pågår ett omfattande arbete med att ersätta den traditionella formen av straffrättsligt samarbete med ett samarbete som bygger på principen om ett ömsesidigt erkännande av domar och beslut i brottmål. Utgångspunkten är att medlemsstaterna inte ska ifrågasätta varandras domar och beslut utan i stället direkt verkställa dem, trots eventuella olikheter i medlemsstaternas materiella och processuella reglering. Syftet är att uppnå ett enklare, snabbare och effektivare samarbete.

I propositionen lämnar regeringen förslag på de lagändringar som behövs för att genomföra rambeslutet om verkställighet av frihetsberövande påföljder². Rambeslut är ett led i det fortgående arbetet inom EU för att förbättra samarbetet på det straffrättsliga området och bygger på principen om ett ömsesidigt erkännande av domar och beslut i brottmål. Syftet med rambeslutet är att fastställa regler enligt vilka medlemsstaterna, för att underlätta en social återanpassning av den dömda personen, ska erkänna en dom och verkställa den utdömda påföljden.

För att genomföra rambeslutet föreslår regeringen att en ny lag om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom EU ska införas. Förslaget innebär att dömda personer med hemvist eller närmare anknytning till en annan medlemsstat inom EU i större utsträckning än i dag ska verkställa straffet i den staten. Den nya lagen ska tillämpas i stället för lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom. Den nya lagen ska dock inte tillämpas när ett särskilt beslut fattats som innebär att tillämpningen av rambeslutet i en viss medlemsstat avbryts. I förhållande till Danmark och Finland ska den nya lagen tillämpas om påföljden avser överlämnande till rättspsykiatrisk vård eller slutna ungdomsvård. Om påföljden

² Rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen (EUT L 327, 5.12.2008, s. 27).

avser fängelse ska lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. tillämpas.

Den nya lagen ska tillämpas på svenska och utländska domar, beslut eller avgöranden om frihetsberövande påföljder som med stöd av rambeslutet om verkställighet av frihetsberövande påföljder sänds över av behörig myndighet till en annan medlemsstat inom EU eller till Sverige för erkännande och verkställighet. De svenska påföljder som föreslås kunna överföras är fängelse, överlämnande till rättspsykiatrisk vård och slutna ungdomsvård.

En dom på en frihetsberövande påföljd får sändas över till en annan medlemsstat eller ska tas emot i Sverige för erkännande och verkställighet om den behöriga myndigheten i den stat där verkställighet ska ske har medgett att domen får översändas dit. Ett sådant medgivande behövs inte om den dömda är medborgare och bosatt i den stat där verkställighet ska ske eller om den dömda är medborgare i den stat där verkställigheten ska ske och till följd av domen kommer att utvisas eller avvisas dit efter verkställigheten av påföljden. I dessa två fall är anknytningen generell så pass stark att det kan presumeras att den dömdes sociala återanpassning underlättas vid ett överförande. Ett medgivande från den verkställande staten behövs inte heller om den dömda är bosatt i och har vistats lagligt utan avbrott under minst fem år i den stat där verkställigheten ska ske under förutsättning att den andra medlemsstaten enligt rambeslutet anmält att det inte krävs något medgivande i förhand för att sända över en dom i dessa fall.

Kriminalvården ska vara behörig myndighet att pröva om en svensk dom eller slutligt beslut på frihetsberövande påföljd ska sändas över till en annan medlemsstat inom EU för erkännande och verkställighet i den staten. Kriminalvården ska också vara behörig myndighet att ta emot och pröva om en dom eller ett beslut på motsvarande påföljd meddelad i en annan medlemsstat ska erkännas och verkställas i Sverige.

I den föreslagna lagen fastslås även kriterier för hur prövningen ska gå till och i vilken utsträckning den dömdes samtycke krävs. Kriminalvårdens beslut föreslås kunna överklagas till allmän domstol. Propositionen innehåller även förslag till följdändringar och ändringar i andra lagar till följd av Regeringskansliets organisation.

Den föreslagna lagen om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom EU innebär att en förvaltningsuppgift som innefattar myndighetsutövning mot enskild överläts till en annan stat. Lagen bör därför beslutas med kvalificerad majoritet i riksdagen (10 kap. 8 § regeringsformen).

Den dömdes samtycke

Regeringens förslag innebär att en dom på frihetsberövande påföljd får sändas över till en annan medlemsstat eller ska tas emot i Sverige för erkännande och verkställighet endast om den dömda samtyckt till detta. Ett sådant samtycke behöver dock inte inhämtas om

- den dömda är medborgare och bor i den stat där verkställigheten ska ske

- den dömd till följd av domen kommer att utvisas eller avvisas till den stat där verkställigheten ska ske efter verkställigheten av påföljden
- den dömd har flytt eller på annat sätt återvänt till den stat där verkställigheten ska ske på grund av det straffrättsliga förfarandet eller efter det att domen meddelats i den andra staten.

Rambeslutets grundläggande syfte, dvs. att underlätta den dömdes sociala återanpassning ställer som utgångspunkt upp ett krav på att den dömd ska ha samtyckt till att verkställigheten flyttas över. Det starkaste skälet för detta är att ett överflyttande mot den dömdes vilja inte underlättar hans eller hennes sociala återanpassning. Regeringen anför att även den nya lagstiftningen bör ha detta som utgångspunkt. I ett antal fall har det emellertid ansetts att det inte behövs något samtycke från den dömd. Utgångspunkten i dessa fall är den motsatta, dvs. att det trots avsaknaden av ett samtycke finns starka skäl för att verkställigheten ska överföras till en annan stat. I de två första fallen anses den dömd ha en stark anknytning till den verkställande staten. I det sistnämnda fallet är tanken mer att den dömd inte ska kunna undandra sig verkställighet genom att fly till den verkställande staten. En dom ska endast få sändas över respektive tas emot om den dömd befinner sig i Sverige eller i den andra medlemsstaten.

Social återanpassning

Ett grundläggande krav för att en svensk dom ska få sändas över till en annan medlemsstat inom EU för att där erkännas och verkställas är att den dömdes sociala återanpassning underlättas av att verkställigheten överförs dit. Rambeslutet innehåller inte några uttryckliga bestämmelser om vilka omständigheter som ska föreligga för att kunna konstatera att den sociala återanpassningen underlättas vid ett överförande. I stället får Kriminalvården i varje enskilt fall göra en helhetsbedömning utifrån samtliga relevanta omständigheter. Vid bedömningen ska den dömdes egen inställning till ett översändande av domen beaktas. Innan Kriminalvården sänder över en dom till en annan medlemsstat ska den dömd, om han eller hon befinner sig i Sverige, tillfrågas om han eller hon samtycker till att domen sänds över och i övrigt om sin inställning till översändandet.

Om det vid tidpunkten för översändande av domen återstår mindre än sex månader av påföljden att avtjänas får en svensk dom sändas över till en annan medlemsstat endast om särskilda skäl talar för att verkställigheten ändå ska överföras till den andra staten.

Erkännande av domen och verkställighet av påföljden

Av rambeslutet framgår (artikel 8) att den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska erkänna en dom som har översänts i enlighet med bestämmelserna och omedelbart vidta alla nödvändiga åtgärder för verkställighet av

påföljden, såvida det inte föreligger skäl för att vägra erkännande och verkställighet. Grunderna för en sådan vägran framgår av artikel 9 i rambeslutet.

Rambeslutet innebär emellertid inte någon skyldighet för Sverige som utfärdande stat att sända över en dom på frihetsberövande påföljd till en annan medlemsstat. Av lagförslaget framgår att ett sådant översändande alltid ska föregås av en lämplighetsprövning. En helhetsbedömning ska göras av ett flertal omständigheter. En sådan omständighet är om den verkställande staten avser att anpassa påföljden. En sådan anpassning får enligt rambeslutet göras i två fall, med hänsyn dels till påföljdens längd, dels till påföljdens art (artikel 8.2–8.4 i rambeslutet).

En anpassning av påföljdens längd kan innebära att längden sätts ned avsevärt med hänsyn till den andra statens bestämmelser om det längsta straffet för ett liknande brott. Beroende på hur mycket längden på påföljden sätts ned kan det i vissa fall anses vara olämpligt att överföra verkställigheten. Enligt nuvarande praxis har det inte ansetts lämpligt med ett överförande när tiden för straffet har satts ned till ungefär hälften. Regeringen anför att detta även fortsättningsvis bör gälla som en riktpunkt. En viss betydelse har vidare den faktiska längden på påföljden med beaktande av regler för villkorlig frigivning. Ett större mått av acceptans kan vara befogat när det rör sig om kortare straff. Regeringen anser således att den andra staten måste få göra en viss anpassning av påföljden, men att påföljden alltså bör utgöra en, enligt svenska mått, rimlig reaktion på de brott som har begåtts.

Samma utgångspunkter bör gälla om den andra staten vill anpassa den svenska påföljden till ett annat straff eller en annan åtgärd för liknande brott. Åtgärden bör även efter anpassningen vara en rimlig reaktion på de brott som har begåtts. Eftersom medlemsstaternas påföljdssystem ser olika ut är det svårt att förutse vad anpassningen kommer att resultera i, men troligtvis kommer det huvudsakligen att bli aktuellt när verkställigheten avser unga personer eller psykiskt störda lagöverträdare. Kriminalvården bör efter samråd med den andra statens myndigheter kunna bilda sig en uppfattning om den nya påföljden för att göra den lämplighetsbedömning som krävs.

Om den utländska påföljden behöver anpassas för att kunna verkställas i Sverige ska Kriminalvården i vissa fall själv kunna meddela beslut i fråga om påföljdens art och längd. Detta ska dock bara ske om anpassningen av påföljden är av enklare slag. Kriminalvården ska annars överlämna till Åklagarmyndigheten att ansöka hos rätten om att ny påföljd ska bestämmas.

Motionen

I kommittémotion 2014/15:3025 av Adam Marttinen och Kent Ekeröth (båda SD) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande av att utfärdandelandets rättsprinciper ska väga tungt när en bedömning om överförande av dom och verkställighet sker till annan stat. Motionärerna anför att de är skeptiska till att en stat ska kunna anpassa en annan stats frihetsberövande påföljd för att harmonisera påföljden med den egna statens rättsprinciper, särskilt när det gäller brott som

har begåtts i Sverige. I yrkande 2 i samma motion begärs ett tillkännagivande om att det inte ska krävas att den dömde samtycker för att en dom med frihetsberövande påföljd ska kunna överföras till en annan medlemsstat för erkännande och verkställighet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att rambeslutet om verkställighet av frihetsberövande påföljder är ett led i det fortgående arbetet inom EU för att förbättra samarbetet på det straffrättsliga området. Rambeslutet bygger på principen om ömsesidigt erkännande av domar och beslut i brottmål. Som framkommit är det nu aktuella lagförslaget ett led i att genomföra rambeslutet. Utskottet välkomnar regeringens lagförslag vars syfte är att underlätta en social återanpassning av den dömde personen. Avsikten är således att den dömde i större utsträckning än i dag ska verkställa straffet i den medlemsstat där hans eller hennes sociala återanpassning kan förväntas ske bäst. Utskottet anser att regeringens lagförslag är ändamålsenligt utformat och därför bör antas.

Mot bakgrund av rambeslutets grundläggande syfte, dvs. att underlätta den dömdes sociala återanpassning, ställer rambeslutet (artikel 6.1) som utgångspunkt upp ett krav på att den dömde ska samtycka till att verkställigheten flyttas över. Enligt regeringen är det starkaste skälet för detta att ett överflyttande mot den dömdes vilja inte underlättar hans eller hennes sociala återanpassning. I ett antal fall har det emellertid ansetts att det inte behövs något samtycke från den dömde (artikel 6.2), t.ex. när den dömde är medborgare i den staten där verkställighet ska ske. Utgångspunkten är här den motsatta, dvs. att det trots avsaknaden av samtycke finns starka skäl att överföra verkställigheten, t.ex. att den dömde anses ha en stark anknytning till den verkställande staten. Utskottet delar regeringens bedömning att ett krav på samtycke som huvudregel ska föreligga och är inte berett att utöka möjligheterna att flytta över verkställigheten utan samtycke. Utskottet ser således inte något skäl för en sådan begäran som framförs i motion 2014/15:3025 (SD) yrkande 2.

Som framgår av propositionen skiljer sig påföljdssystemen åt i de olika medlemsstaterna. Rambeslutet innehåller därför bestämmelser som gör det möjligt att anpassa påföljden med hänsyn till dess längd eller art (artikel 8).

Utskottet konstaterar att i de fall där Sverige är verkställande stat innebär rambeslutet i flera fall en förpliktelse att ta emot en dom på en frihetsberövande påföljd och pröva om domen ska erkännas och påföljden verkställas i Sverige. Sverige har möjlighet att i vissa fall anpassa den påföljd som ska verkställas här. I det omvända fallet, dvs. när Sverige är den utfärdande staten innebär rambeslutet att Sverige får sända över en dom i enlighet med de föresattningsregler som anges i rambeslutet. Av regeringens lagförslag framgår att Kriminalvården ska överväga en mängd omständigheter innan den fattar ett beslut om att översända en dom. Kriminalvården ska bl.a. göra en lämplighetsbedömning där den andra statens avsikt att anpassa påföljden ska beaktas.

Utskottet konstaterar att rambeslutet innehåller bestämmelser som gör det möjligt att i vissa fall anpassa påföljden. Vidare instämmer utskottet i det som regeringen anfört om den lämplighetsprövning som ska göras innan en dom sänds över till en annan medlemsstat för att där erkännas och verkställas. Utskottet ser inte något skäl att ställa sig bakom det tillkännagivande som efterfrågas i motion 2014/15:3025 (SD) yrkande 1.

Utskottet föreslår således sammanfattningsvis att riksdagen antar de lagförslag som lämnas i propositionen med de ändringar som framgår av utskottets förslag till riksdagsbeslut och avslår motionsyrkandena.

Reservationer

1. Det utfärdande landets rättsprinciper, punkt 4 (SD)

av Kent Ekeröth (SD) och Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:3025 av Adam Marttinen och Kent Ekeröth (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi är i huvudsak positivt inställda till kriminalpolitiskt samarbete över nationsgränser, så länge det är fråga om ett samarbete där självständiga stater förbinder sig till åtaganden kring ett ömsesidigt intresse. Genom den nu aktuella propositionen möjliggörs ett mer effektivt samarbete kring frihetsberövande påföljder som bygger på ett nationellt ansvar och en respekt för andra nationer.

Vi betraktar regeringens förslag som ett utvidgat samarbete mellan självständiga stater som är med i EU och ställer oss därför i huvudsak bakom propositionen. Däremot är vi skeptiska till att en stat ska kunna anpassa en annan stats frihetsberövande påföljd för att harmonisera påföljden med den egna statens rättsprinciper, särskilt när det gäller brott som har begåtts i Sverige. Utgångspunkten i dessa fall där nationella rättsuppfattningar och rättsprinciper skiljer sig åt ska vara att respektera utfärdandelandets rättsliga påföljd och de principer enligt vilket utfärdandelandet hanterar en rättslig påföljd. Vid en bedömning av om en dom ska föras över till en annan stat för erkännande och verkställighet ska en samlad bedömning ske utifrån flera faktorer där för- och nackdelar vägs samman. Vi anser att respekten för utfärdandelandets rättsprinciper ska väga tungt när en bedömning om överförande av dom och verkställighet sker till annan stat och att detta ska särskilt beaktas när det gäller brott som har begåtts i Sverige. Detta för att upprätthålla en likabehandling av rättsliga påföljder och för att upprätthålla respekten för vår nationella lagstiftning.

2. Samtycke till överförande av verkställighet , punkt 5 (SD)

av Kent Ekeröth (SD) och Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:3025 av Adam Marttinen och Kent Ekeröth (SD) yrkande 2.

Ställningstagande

I fråga om den dömdes förmåga till social återanpassning så anges noga övertänkta kriterier för när ett samtycke från den dömda inte behöver inhämtas för att överföra dom med efterföljande verkställighet till annan stat. Vi anser att det inte heller ska krävas samtycke i övriga fall. En myndighet kan göra en samlad bedömning av möjligheten till social återanpassning på ett neutralt sätt medan den dömda kan ha ett kortsiktigt eller oärligt egenintresse som långsiktigt inte gynnar en social återanpassning. Därmed anser vi att den dömdes egen uppfattning bör vara en del av en samlad bedömning men att ett samtycke inte bör vara ett absolut krav. Vi instämmer med regeringen om att även den dömdes språkliga, kulturella, sociala, ekonomiska eller andra band till en stat bör spela roll vid bedömningen och anser att de kriterierna bör ha en större vikt vid ett beslut och bör väga tyngre än den dömdes egen uppfattning.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2014/15:29 Erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag (2015:000) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i brottsbalken.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1998:603) om verkställighet av slutna ungdomsvård.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete.
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder.
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2011:1165) om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder.
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1957:668) om utlämning för brott.
10. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt.
11. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål.
12. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen.
13. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:615) om samarbete med Specialdomstolen för Sierra Leone.

Följdmotionen

2014/15:3025 av Adam Marttinen och Kent Ekeröth (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utfärdandelandets rättsprinciper ska väga tungt vid en bedömning om överförande av dom och verkställighet till en annan stat.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det inte ska krävas att den dömda samtycker för att en dom med frihetsberövande påföljd ska föras över till en annan medlemsstat för erkännande och verkställighet.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag (2015:000) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs¹ följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Lagens innehåll och tillämplighet

1 § Genom denna lag genomförs rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen (rambeslutet).

2 § Denna lag gäller inte i förhållande till Danmark och Finland om lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. är tillämplig.

3 § Om Europeiska unionen genom ett särskilt beslut har avbrutit tillämpningen av rambeslutet i förhållande till en medlemsstat, eller om en medlemsstat har upphört att tillämpa rambeslutet eller den nationella lagstiftning som genomför rambeslutet, gäller inte denna lag i förhållande till den staten.

Definition av en svensk dom på frihetsberövande påföljd

4 § Med en svensk dom på frihetsberövande påföljd avses i denna lag en dom eller ett slutligt beslut

1. som har meddelats av en svensk domstol,
2. som avser fängelse, överlämnande till rättspsykiatrisk vård eller sluten ungdomsvård, och
3. som har fått laga kraft.

Definition av en utländsk dom på frihetsberövande påföljd

5 § Med en utländsk dom på frihetsberövande påföljd avses i denna lag ett avgörande

¹Jfr rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen, i lydelsen enligt rådets rambeslut 2009/299/RIF.

1. som har meddelats efter ett straffrättsligt förfarande av en domstol i en medlemsstat inom Europeiska unionen,
2. som avser fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd under en begränsad eller obegränsad tid på grund av en gärning som är straffbar i den medlemsstaten, och
3. som har fått laga kraft.

Föreskrifter om tillämpningen av denna lag

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av denna lag.

2 kap. Erkännande och verkställighet av en svensk dom på frihetsberövande påföljd i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen

Förutsättningar för att översända en svensk dom

Grundläggande krav

1 § En dom på frihetsberövande påföljd får sändas över till en annan medlemsstat för att där erkännas och verkställas

1. om den dömde befinner sig i den andra medlemsstaten eller i Sverige,
2. om förutsättningarna i 2 och 3 §§ är uppfyllda,
3. om den dömdes sociala återanpassning underlättas av att verkställigheten överförs dit, och
4. om det i övrigt är lämpligt.

Om mindre än sex månader av frihetsberövandet återstår att avtjäna vid tidpunkten för översändandet av domen, får den sändas över endast om särskilda skäl talar för att verkställigheten kommer att överföras till den andra medlemsstaten.

Den andra statens medgivande

2 § En dom får sändas över enligt 1 § om den behöriga myndigheten i den andra medlemsstaten lämnat sitt medgivande till att domen sänds över dit.

Medgivande enligt första stycket krävs inte om den dömde är

1. medborgare och bosatt i den andra medlemsstaten,
2. medborgare i den andra medlemsstaten och efter verkställigheten av påföljden kommer att utvisas dit till följd av ett i domen meddelat beslut om utvisning enligt 8 a kap. utlänningslagen (2005:716), eller
3. bosatt och har vistats lagligt utan avbrott under minst fem år i den andra medlemsstaten.

För att en dom ska få sändas över med stöd av andra stycket 3 ska den andra medlemsstaten ha anmält att ett medgivande till att sända över domen i dessa fall inte krävs.

Den dömdes samtycke

3 § En dom får sändas över enligt 1 § om den dömde samtyckt till att domen översänds.

Samtycke enligt första stycket krävs inte om den dömde

1. är medborgare och bosatt i den andra medlemsstaten,
2. efter verkställigheten av påföljden kommer att utvisas till den andra medlemsstaten till följd av ett i domen meddelat beslut om utvisning enligt 8 a kap. utlänningslagen (2005:716), eller
3. har flytt eller på annat sätt återvänt till den andra medlemsstaten på grund av det straffrättsliga förfarandet mot honom eller henne i Sverige eller efter det att domen meddelades.

Förfarandet

4 § Kriminalvården prövar om de förutsättningar som gäller enligt lagen är uppfyllda och beslutar om en dom på frihetsberövande påföljd ska sändas över till en annan medlemsstat för att där erkännas och verkställas.

5 § Om den dömde befinner sig i Sverige, ska Kriminalvården, innan beslut fattas enligt 4 §, fråga den dömde om hans eller hennes inställning till att domen sänds över till den andra medlemsstaten. Den dömde ska upplysas om innebörden av att ett samtycke lämnas.

Om den dömde befinner sig i den andra medlemsstaten, bör han eller hon om möjligt tillfrågas enligt första stycket. Om den dömdes samtycke krävs enligt 3 §, ska Kriminalvården hos den andra statens behöriga myndighet begära hjälp med att inhämta ett sådant samtycke.

En återkallelse av ett samtycke ska beaktas om den görs innan Kriminalvårdens beslut om att sända över domen har fått laga kraft.

6 § Kriminalvården ska sända över domen till en behörig myndighet i den andra medlemsstaten. Domen får inte samtidigt sändas över till mer än en medlemsstat.

Tvångsmedel

7 § Om den dömde befinner sig i den andra medlemsstaten, får Kriminalvården begära att den staten anhåller den dömde eller vidtar någon annan åtgärd för att säkerställa att han eller hon stannar kvar på dess territorium, i avvaktan på den statens beslut om att erkänna och verkställa domen.

Upphävande av beslut om översändande av en dom

8 § Kriminalvården får upphäva beslutet om att sända över en dom enligt 4 § fram till dess verkställigheten påbörjas i den andra staten.

9 § Kriminalvården ska genast upphäva beslutet om att sända över en dom enligt 4 § om påföljden har bortfallit enligt svensk lag eller inte längre kan verkställas till följd av ett beslut av en svensk myndighet. Detta ska ske även om verkställigheten har påbörjats i den andra staten.

Verkställighet i Sverige

10 § Om verkställigheten av den påföljd som avses i domen pågår i Sverige när den sänds över till den andra medlemsstaten för att där erkännas och verkställas, får verkställigheten fortsätta här till dess den dömde transporteras till den andra staten enligt 12 §.

Om den dömde, efter det att domen har sänts över till den andra staten, häktas i ett annat mål, tillämpas 9 § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m.

Om Kriminalvården enligt 8 § har upphävt ett beslut om att sända över en dom eller om en behörig myndighet i den andra medlemsstaten beslutat att inte erkänna och verkställa domen, får verkställighet av påföljden fortsätta eller påbörjas i Sverige. Detsamma gäller om myndigheten i den andra staten har underrättat Kriminalvården om att verkställighet av andra skäl inte kan äga rum i den staten.

Överförande av den dömde

11 § Den dömde ska överföras till den andra medlemsstaten så snart som möjligt och senast inom trettio dagar efter den statens beslut att erkänna domen och verkställa påföljden.

Om det finns särskilda skäl, får överförandet ske vid en senare tidpunkt än vad som sägs i första stycket.

Transport av den dömde

12 § Kriminalvården ska se till att den dömde transporteras till den medlemsstat där påföljden ska verkställas. Kriminalvården får begära hjälp av Polismyndigheten.

Om det är nödvändigt för att transporten ska kunna genomföras, får Polismyndigheten ta den dömde i förvar, dock längst under fyrtyoåtta timmar.

Specialitetsprincipen

13 § Om en dömd person har överförts till en annan medlemsstat enligt denna lag och en behörig myndighet i den staten gör en framställning om tillstånd att åtala, döma eller på annat sätt beröva den dömde personens frihet för ett annat brott som begåtts före överförandet, än det brott för vilket han eller hon överförts, tillämpas 6 kap. 8 § lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder, om inte annat följer av denna lag.

Tingsrätten ska meddela beslut senast trettio dagar efter det att framställningen tagits emot.

Första och andra styckena tillämpas även om en framställning om tillstånd görs efter det att en dom har sänts över för erkännande och verkställighet enligt 6 § men innan den andra staten har beslutat i frågan.

Översändande av en dom till följd av en europeisk eller nordisk arresteringsorder

14 § Om ett överlämnande till Sverige för lagföring har skett enligt rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk

arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna, och överlämnandet har ägt rum på villkor att den som överlämnas återförs till den andra medlemsstaten för att där verkställa en, med anledning av överlämnandet, i Sverige utdömd frihetsberövande påföljd tillämpas 6 och 9–12 §§.

Om en ansökan om överlämnande till Sverige för verkställighet av en frihetsberövande påföljd enligt det rambeslut som anges i första stycket har avslagits på den grunden att den andra medlemsstaten övertar verkställigheten på påföljden tillämpas 6 och 9 §§ samt 10 § tredje stycket. Detsamma gäller vid ett sådant avslag enligt konventionen av den 15 december 2005 om överlämnande mellan de nordiska staterna på grund av brott.

3 kap. Erkännande och verkställighet av en utländsk dom på frihetsberövande påföljd i Sverige

Skyldighet att erkänna och verkställa en utländsk dom

1 § En utländsk dom på frihetsberövande påföljd som sänds över från en annan medlemsstat ska erkännas och verkställas i Sverige om förutsättningarna i 2 och 3 §§ är uppfyllda och inte annat följer av denna lag.

Förutsättningar för att ta emot en utländsk dom

Anknytning till Sverige

2 § För att en dom ska få erkännas och verkställas här krävs att den dömda befinner sig i den andra staten eller i Sverige och

1. är svensk medborgare och bosatt i Sverige,
2. är svensk medborgare och kan till följd av domen komma att avvisas eller utvisas hit efter verkställigheten av påföljden,
3. är bosatt och har vistats lagligt utan avbrott under minst fem år i Sverige och det bedöms att han eller hon kommer att få behålla sin uppehållsrätt eller sitt permanenta uppehållstillstånd, eller
4. Kriminalvården har medgett att domen sänds över till Sverige.

Vad som sägs i första stycket 3 gäller endast om den andra medlemsstaten har anmält att ett medgivande från den staten till att sända över en dom inte krävs i motsvarande fall.

Kriminalvården ska lämna ett medgivande enligt första stycket 4 om den dömdes sociala återanpassning underlättas av ett överförande av verkställigheten till Sverige och det i övrigt framstår som lämpligt.

Den dömdes samtycke

3 § För att en dom ska få erkännas och verkställas här krävs även att den dömda har samtyckt till att domen sänds över till Sverige.

Samtycke enligt första stycket krävs dock inte om den dömda

1. är svensk medborgare och bosatt i Sverige,
2. kan till följd av domen komma att avvisas eller utvisas till Sverige efter verkställigheten av påföljden, eller

3. har flytt eller på annat sätt återvänt till Sverige på grund av det straffrättsliga förfarandet mot honom eller henne i den andra staten eller efter det att domen meddelades.

Hinder mot erkännande och verkställighet

4 § En utländsk dom på frihetsberövande påföljd får inte erkännas och verkställas i Sverige

1. om mindre än sex månader av påföljden återstår att avtjäna när domen tas emot av Kriminalvården,

2. om den gärning som påföljden avser inte motsvarar brott enligt svensk lag och det inte är fråga om en sådan gärning som finns angiven i bilagan till denna lag och för vilken det i den andra statens lagstiftning är föreskrivet en frihetsberövande påföljd i tre år eller mer,

3. om den gärning som påföljden avser helt eller delvis har begåtts i Sverige och inte motsvarar brott enligt svensk lag eller om en tillämpning av 35 kap. 8–10 §§ brottsbalken skulle innebära att påföljden bortfallit,

4. om det för samma gärning som påföljden avser har meddelats en dom i Sverige eller i en annan stat och domen fått laga kraft och påföljden vid en fällande dom har avtjänats, är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagen i den stat som meddelat domen,

5. om den dömda vid tidpunkten för brottet inte fyllt femton år,

6. om verkställighet i Sverige inte skulle vara förenlig med bestämmelser om immunitet,

7. om domen har meddelats efter en förhandling där den dömda inte var personligen närvarande och det inte har bekräftats i intyget som avses i 6 § att något av rambeslutets villkor i artikel 9.1 i är uppfyllt,

8. om påföljden omfattar en åtgärd som innebär psykiatrisk vård eller hälso- och sjukvård eller annan frihetsberövande åtgärd som inte kan verkställas här, eller

9. om den andra staten inte har lämnat Sverige tillstånd till att åtala, döma eller på annat sätt beröva den dömda friheten för annan gärning än den som avses i domen och som begicks före översändandet av domen.

5 § Om det med hänsyn till den dömdes personliga förhållanden och omständigheterna i övrigt finns särskilda skäl, får en utländsk dom på frihetsberövande påföljd, trots hinder enligt 4 §, erkännas och verkställas i Sverige

Hur förfarandet inleds

Översändandet av domen och intyget

6 § En utländsk dom som sänds över för erkännande och verkställighet ska sändas skriftligen till Kriminalvården. Domen ska åtföljas av ett intyg som är upprättat i enlighet med bilaga I till rambeslutet.

Domen och intyget ska sändas över genom post, bud eller telefax eller, efter överenskommelse i det enskilda fallet, på annat sätt.

Intyget ska vara skrivet på svenska, danska, norska eller engelska eller åtföljas av en översättning till något av dessa språk.

Brister i intyget och avsaknad av domen

7 § Om intyget saknas eller till form eller innehåll är så bristfälligt att det inte utan väsentlig olägenhet kan läggas till grund för prövning av frågan om erkännande och verkställighet, ska Kriminalvården ge den behöriga myndigheten i den andra staten möjlighet att inom viss tid komma in med komplettering. Detsamma gäller om den utländska domen saknas.

Om de brister som anges i första stycket kvarstår efter den tid som angetts, får beslut fattas om att inte erkänna och verkställa den utländska domen.

Beslut om erkännande och verkställighet*Beslutande myndighet*

8 § Kriminalvården prövar om en utländsk dom på frihetsberövande påföljd ska erkännas och verkställas i Sverige enligt denna lag.

Verkställbarhetsförklaring

9 § Om den utländska domen om frihetsberövande påföljd är verkställbar i Sverige, ska Kriminalvården besluta om att verkställighet kan ske (verkställbarhetsförklaring).

Av verkställbarhetsförklaringen ska det framgå

1. vilken påföljd som ska verkställas i Sverige och dess längd samt, i förekommande fall, om anpassning har skett med stöd av 12 § första stycket 1, eller

2. om domen enligt 12 § första stycket 2 ska överlämnas för att en ny påföljd ska bestämmas.

Tidsfrister

10 § Ett beslut om erkännande och verkställighet ska meddelas senast inom trettio dagar efter det att Kriminalvården enligt 6 § tagit emot den utländska domen. Om Kriminalvården har begärt in komplettering enligt 7 § eller om domen ska översättas, ska fristen på trettio dagar börja löpa efter det att kompletteringen eller översättningen kommit in till myndigheten.

Kriminalvården får, om det finns särskilda skäl, meddela sitt beslut vid en senare tidpunkt än vad som anges i första stycket.

Delvis erkännande och verkställighet

11 § Om den utländska domen om frihetsberövande påföljd avser flera brott och hinder mot erkännande och verkställighet enligt 4 § finns avseende något eller några av brotten, får den utländska domen delvis erkännas och verkställas i Sverige när det gäller resterande brott. Detta gäller endast om det framgår av domen eller på annat sätt vilken del av påföljden som avser detta eller dessa resterande brott.

Anpassning av påföljden*När anpassning kan ske*

12 § Om den frihetsberövande påföljden i den utländska domen behöver anpassas för att kunna verkställas i Sverige, ska Kriminalvården

1. besluta i fråga om påföljdens art eller längd, eller
2. överlämna åt Åklagarmyndigheten att göra en ansökan hos tingsrätten om att en ny påföljd ska bestämmas.

Beslut enligt första stycket 1 får meddelas endast om anpassningen av påföljden är av enklare slag.

En utländsk dom på frihetsberövande påföljd får, med hänsyn till dess art, endast anpassas till fängelse, överlämnande till rättspsykiatrisk vård eller sluten ungdomsvård.

En frihetsberövande påföljd som har anpassats enligt första stycket får inte bli strängare än den ursprungliga frihetsberövande påföljden.

Påföljdens längd

13 § Beslut enligt 12 § första stycket 1 om påföljdens längd ska meddelas om påföljden är begränsad i tiden och

1. ska verkställas i Sverige som fängelse och dess längd överstiger arton år, eller

2. ska verkställas i Sverige som sluten ungdomsvård och dess längd överstiger fyra år.

I fall som avses i första stycket 1 ska påföljdens längd bestämmas till arton år. I fall som avses i första stycket 2 ska påföljdens längd bestämmas till fyra år.

Bestämmande av ny påföljd

14 § I fall som avses i 12 § första stycket 2 ska rätten bestämma en ny påföljd som så nära som möjligt motsvarar den utländska påföljden, avseende såväl dess art som dess längd. Rätten får döma till lindrigare straff än som är föreskrivet för brottet eller brotten. Vid bestämmandet av en ny påföljd ska rätten inte pröva om den dömde har begått den aktuella gärningen.

För rättens handläggning tillämpas rättegångsbalkens bestämmelser om rättegången i brottmål, om inte annat följer av denna lag. Rättens avgörande av saken sker genom dom.

Tvångsmedel

15 § En dömd person får på begäran av en behörig myndighet i den andra staten anhållas av åklagare om det finns risk att han eller hon avviker eller på annat sätt undandrar sig verkställighet i Sverige enligt denna lag.

Den som inte har fyllt femton år får inte anhållas. Den som inte har fyllt arton år får anhållas endast om det finns synnerliga skäl.

Om det finns skäl för anhållande enligt första stycket men det är tillräckligt att den dömde meddelas reseförbud eller att det beslutas om anmälningsskyldighet, ska en sådan åtgärd beslutas i stället för anhållande. I fall som avses i 24 kap. 4 § rättegångsbalken ska övervakning ersätta ett anhållande.

16 § När den dömde har gripits, anhållits, meddelats reseförbud eller föreskrivits anmälningsskyldighet tillämpas de regler som gäller vid motsvarande åtgärd enligt rättegångsbalken, om inte annat följer av

denna lag. Vad som sägs i rättegångsbalken om offentlig försvarare ska tillämpas i fråga om offentligt biträde.

För de tvångsmedel som anges i första stycket och för rättens beslut om häktning, gäller de förutsättningar som anges i 15 §. Vad som sägs i rättegångsbalken om tid för väckande av åtal ska inte tillämpas.

17 § Beslut enligt 15 § får meddelas även efter det att domen sänts över enligt 6 § eller efter Kriminalvårdens beslut enligt 9 §.

Beslut om tvångsmedel gäller till dess den utländska påföljden börjat verkställas i Sverige, om beslutet inte upphävs dessförinnan.

18 § Åklagare eller rätten ska upphäva ett beslut om tvångsmedel om inte den utländska domen tagits emot av Kriminalvården inom fyrtio dagar från det att den dömda anhölls eller häktades eller någon annan åtgärd enligt 15 § beslutades.

Åklagaren eller rätten ska också upphäva ett beslut om anhållande eller häktning om ett fortsatt frihetsberövande skulle vara oskäligt med hänsyn till den tid som frihetsberövandet pågått och den påföljd som utdömts.

19 § Vid bestämmande av ny frihetsberövande påföljd enligt 12 § första stycket 2 får 24 och 25 kap. rättegångsbalken tillämpas.

Den som inte har fyllt femton år får inte anhållas. Den som inte har fyllt arton år får anhållas endast om det finns synnerliga skäl.

Transport av den dömda

20 § Kriminalvården ska ansvara för transporten av den dömda i Sverige. Kriminalvården får begära hjälp av Polismyndigheten.

Verkställigheten i Sverige

Tillämpliga regler

21 § Verkställighet i Sverige ska ske enligt vad som gäller vid verkställighet av fängelse, sluten ungdomsvård eller överlämnande till rättspsykiatrisk vård, om inte annat följer av denna lag.

Verkställighet får ske även om påföljden är strängare än vad som enligt svensk lag hade kunnat följa på brottet eller brotten.

Den tid som den dömda varit frihetsberövad i den andra staten och i Sverige med anledning av de brott som påföljden avser ska tillgodoräknas honom eller henne vid verkställigheten.

Villkorlig frigivning

22 § Kriminalvården får vid ett beslut enligt 20 § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. fastställa en tidpunkt för villkorlig frigivning som inträffar tidigare än vad som föreskrivs i 26 kap. 6 § brottsbalken om den dömda annars kommer att vara frihetsberövad under en väsentligt längre tid i Sverige än om verkställighet hade skett i den andra staten.

Upphävande av verkställbarhetsförklaring

23 § En verkställbarhetsförklaring ska upphävas

1. om den andra staten har återkallat domen och intyget och verkställigheten ännu inte har påbörjats i Sverige,

2. om den andra staten har meddelat den dömda nåd eller amnesti eller annat beslut som enligt lagen i den staten medför att påföljden inte längre får verkställas,

3. om den dömda har avvikit från verkställigheten och Kriminalvården har underrättat behörig myndighet i den andra staten, eller

4. om en ny påföljd enligt 14 § inte har kunnat bestämmas.

Beslut om upphävande av en verkställbarhetsförklaring enligt första stycket 1–3 meddelas av Kriminalvården. I fall som avses i första stycket 4 beslutar rätten om upphävande. Om verkställbarhetsförklaringen har upphävts enligt första stycket 2 eller 3, ska en påbörjad verkställighet upphöra.

Specialitetsprincipen

24 § En dömd person som överförs till Sverige enligt denna lag får inte här åtalas, dömas eller på annat sätt berövas sin frihet för något annat brott som begicks före överförandet än det brott för vilket han eller hon överförs.

Första stycket gäller inte om

1. den dömda efter det han eller hon blivit frigiven haft möjlighet att lämna Sverige, men inte gjort det inom fyrtiofem dagar eller återvänt hit efter att först ha lämnat Sverige,

2. brottet eller brotten inte kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande påföljd,

3. den dömda har samtyckt till översändandet av domen,

4. den dömda efter överförandet uttryckligen har avstått från det skydd som avses i första stycket med avseende på specifika brott som begåtts före överförandet, eller

5. den andra staten har lämnat sitt tillstånd till åtgärden.

Överförande av verkställighet till Sverige till följd av en europeisk eller nordisk arresteringsorder

25 § I 7 kap. lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder och 6 kap. lagen (2011:1165) om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder finns bestämmelser om överförande av verkställighet till Sverige till följd av en begäran om överlämnande enligt en europeisk eller nordisk arresteringsorder.

4 kap. Övriga bestämmelser

Offentligt biträde

1 § Offentligt biträde ska i ett ärende enligt denna lag förordnas för den dömda, om det inte kan antas att behov av biträde saknas.

Bestämmelser om överklagande av beslut om offentligt biträde finns i lagen (1996:1620) om offentligt biträde.

Överklagande

2 § Kriminalvårdens beslut får överklagas om myndigheten

1. prövat om en dom på frihetsberövande påföljd ska sändas över till en annan medlemsstat för erkännande och verkställighet enligt 2 kap. 4 §,

2. beslutat enligt 2 kap. 8 § att upphäva ett beslut om att sända över en dom till en annan medlemsstat för erkännande och verkställighet enligt 2 kap. 4 §,

3. prövat om medgivande till att en dom på frihetsberövande påföljd sänds över till Sverige enligt 3 kap. 2 § tredje stycket ska lämnas, eller

4. prövat om verkställbarhetsförklaring ska meddelas enligt 3 kap. 9 §.

Ett överklagande ska ske till den tingsrätt inom vars domkrets den kriminalvårdsanstalt, det häkte, det ungdomshem eller den vårdinrättning finns där den dömda var inskriven när det första beslutet fattades i ett ärende enligt denna lag.

Om det inte finns någon behörig domstol enligt andra stycket, ska ett överklagande ske till den tingsrätt där den dömda har sin hemvist. Med den dömdes hemvist förstås den ort där den dömda är folkbokförd.

Om det inte finns någon behörig domstol enligt andra eller tredje stycket, ska Kriminalvårdens beslut överklagas till Stockholms tingsrätt.

3 § Vid handläggning i domstol tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte annat följer av denna lag.

Om rätten överväger att upphäva den verkställbarhetsförklaring som Kriminalvården meddelat enligt 3 kap. 9 §, ska myndigheten ges tillfälle att yttra sig.

Behörig tingsrätt

4 § Bestämmelserna i 2 § andra–fjärde styckena om behörig tingsrätt tillämpas även när en ansökan görs om tillstånd enligt 2 kap. 13 § eller när en ny påföljd ska bestämmas enligt 3 kap. 12 § första stycket 2.

Åtalsförbud

5 § Om en utländsk dom på frihetsberövande påföljd ska verkställas i Sverige enligt denna lag, får åtal för den gärning som påföljden avser inte väckas här i landet.

Tillstånd till transport genom Sverige

6 § Begärs tillstånd till transport genom Sverige av en dömd person som enligt rambeslutet ska överföras från en medlemsstat inom Europeiska unionen till en annan medlemsstat för verkställighet av en påföljd där, ska Polismyndigheten genast bevilja sådant tillstånd och ange under vilka villkor transporten får ske.

Om ett sådant tillstånd har beviljats får Polismyndigheten ta den som överförs i förvar, dock längst under 48 timmar, om det är nödvändigt för att transporten ska kunna genomföras.

Om en oplanerad mellanlandning sker, ska tillstånd till transport begäras. Polismyndigheten får, i avvaktan på en begäran och fram till dess myndigheten prövat en sådan begäran, ta den som överförs i förvar. Om tillstånd till transport inte begärs inom sjuttiofyra timmar från landningen, ska personen omedelbart frigges. Beviljas tillstånd gäller andra stycket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.

2. Lagen tillämpas inte vid handläggningen av ett ärende om överförande av en frihetsberövande påföljd enligt lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom, om ärendet har inletts före ikraftträdandet.

3. Lagen tillämpas inte vid handläggningen av ett ärende i förhållande till en medlemsstat inom Europeiska unionen som när ärendet inleds inte har genomfört rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen.

4. Lagen tillämpas inte i förhållande till en medlemsstat inom Europeiska unionen som avgett en förklaring enligt artikel 28.2 i rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen om att i förhållande till en dom som fått laga kraft före ett visst datum ska rambeslutet inte tillämpas.

Bilaga

Gärningar som avses i 3 kap. 4 § första stycket 2 i lagen.

1. Deltagande i en kriminell organisation
2. Terrorism
3. Människohandel
4. Sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi
5. Olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen
6. Olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen
7. Korruption
8. Bedrägeri, inbegripet bedrägeri som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen enligt konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen
9. Tvätt av vinning av brott
10. Penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron
11. IT-brottslighet
12. Miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter
13. Hjälp till olovlig inresa och olovlig vistelse
14. Mord och grov misshandel
15. Olaglig handel med mänskliga organ och vävnader
16. Människorov, olaga frihetsberövande och tagande av gisslan
17. Rasism och främlingsfientlighet
18. Organiserad stöld eller väpnat rån
19. Olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk
20. Svindleri
21. Beskyddarverksamhet och utpressning
22. Förfalskning och piratkopiering
23. Förfalskning av administrativa dokument och handel med sådana förfalskningar
24. Förfalskning av betalningsmedel
25. Olaglig handel med hormonpreparat och andra tillväxsubstanser
26. Olaglig handel med nukleära och radioaktiva ämnen
27. Handel med stulna fordon
28. Våldtäkt
29. Mordbrand
30. Brott som omfattas av den internationella brottmålsdomstolens behörighet
31. Kapning av flygplan eller fartyg
32. Sabotage

2 Förslag till lag om ändring i brottsbalken

Häri genom föreskrivs att 34 kap. 18 § brottsbalken (1962:700) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

34 kap. 18 §¹

Uppkommer fråga om överlämnande eller utlämning till Sverige för verkställighet av dom, varigenom någon dömts till fängelse som gemensam påföljd för två eller flera brott, och kan överlämnande eller utlämning enligt den *främmande* statens lagstiftning *ej* ske för alla brotten, *skall* domstol, efter anmälan av åklagare, undanröja den gemensamt *å dömda* påföljden och döma till påföljd för den brottslighet, för vilken överlämnande eller utlämning kan äga rum.

Vad som *föreskrives* i första stycket *skall* även gälla, då fråga uppkommer om att svensk brottmålsdom, som avser två eller flera brott, *skall* verkställas utomlands i enlighet med lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom eller lagen (1978:801) om internationellt samarbete rörande kriminalvård i frihet, *och* hinder mot verkställighet *föreligger* enligt den *främmande* statens lagstiftning *såvitt avser* något eller några av brotten.

Uppkommer fråga om överlämnande eller utlämning till Sverige för verkställighet av dom, varigenom någon dömts till fängelse som gemensam påföljd för två eller flera brott, och kan överlämnande eller utlämning enligt den *andra* statens lagstiftning *inte* ske för alla brotten, *ska* domstol, efter anmälan av åklagare, undanröja den gemensamt *ut dömda* påföljden och döma till påföljd för den brottslighet för vilken överlämnande eller utlämning kan äga rum.

Vad som *föreskrivs* i första stycket *ska* även gälla då fråga uppkommer om att svensk brottmålsdom som avser två eller flera brott *ska* verkställas utomlands i enlighet med lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom, *lagen* (2015:000) om *erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen* eller lagen (1978:801) om internationellt samarbete rörande kriminalvård i frihet, *men det finns* hinder mot verkställighet enligt den *andra* statens lagstiftning *i fråga om* något eller några av brotten.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.

¹ Senaste lydelse 2003:1157.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom

Härigenom föreskrivs att 25 e, 40 och 42 §§ lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 e §¹

Beslut om tvångsmedel gäller till dess att ärendet om överförande av verkställighet har avgjorts eller, om framställningen bifalls, till dess att påföljden har börjat verkställas i Sverige, om beslutet inte hävs dessförinnan.

Åklagaren eller rätten *skall* häva ett beslut om anhållande, häktning, reseförbud eller anmälningsskyldighet, om inte en framställning om överförande av verkställighet görs inom fyrtio dagar från det att den dömde anhölls eller häktades eller beslut om reseförbud eller anmälningsskyldighet meddelades.

Åklagaren eller rätten *skall* också häva ett beslut om anhållande eller häktning senast när det finns skäl att anta att den sammanlagda tid som den dömde har varit berövad friheten här i landet med stöd av 25 c § och i den andra staten uppgår till den tid som den dömde skulle ha varit berövad friheten för det fall verkställighet av påföljden hade skett i den andra staten.

Regeringen får vid prövningen av en framställning om överförande av verkställighet häva ett beslut som meddelats enligt 25 c eller 25 d §. Även *chefen för Justitiedepartementet* får i brådskande fall häva ett sådant beslut.

Åklagaren eller rätten *ska* häva ett beslut om anhållande, häktning, reseförbud eller anmälningsskyldighet, om inte en framställning om överförande av verkställighet görs inom fyrtio dagar från det att den dömde anhölls eller häktades eller beslut om reseförbud eller anmälningsskyldighet meddelades.

Åklagaren eller rätten *ska* också häva ett beslut om anhållande eller häktning senast när det finns skäl att anta att den sammanlagda tid som den dömde har varit berövad friheten här i landet med stöd av 25 c § och i den andra staten uppgår till den tid som den dömde skulle ha varit berövad friheten för det fall verkställighet av påföljden hade skett i den andra staten.

Regeringen får vid prövningen av en framställning om överförande av verkställighet häva ett beslut som meddelats enligt 25 c eller 25 d §. Även *ansvarigt statsråd* får i brådskande fall häva ett sådant beslut.

40 §²

Chefen för Justitiedepartementet

Ansvarigt statsråd kan efter

¹ Senaste lydelse 2000:460.

² Senaste lydelse 2000:570.

kan efter framställning till Justitiedepartementet av behörig myndighet i främmande stat medge, att utlännning, som är berövad friheten i den staten och som enligt bestämmelser i överenskommelse som avses i 1 § *skall* föras till annan främmande stat för verkställighet av påföljd för brott eller för förhandling med anledning av framställning om sådan verkställighet, får föras över svenskt område. Under sådan genomresa *skall* frihetsberövandet bestå, om *icke* den främmande staten begär att den transiterade frigges. Friges han *ej*, tillämpas vad som i allmänhet gäller om behandling av anhållen eller häktad.

framställning till Justitiedepartementet av behörig myndighet i främmande stat medge, att utlännning, som är berövad friheten i den staten och som enligt bestämmelser i överenskommelse som avses i 1 § *ska* föras till annan främmande stat för verkställighet av påföljd för brott eller för förhandling med anledning av framställning om sådan verkställighet, får föras över svenskt område. Under sådan genomresa *ska* frihetsberövandet bestå, om *inte* den främmande staten begär att den transiterade frigges. Friges han *inte*, tillämpas vad som i allmänhet gäller om behandling av anhållen eller häktad.

42 §

Denna lag gäller *ej* i fråga om verkställighet eller annan åtgärd som regleras genom lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.

Denna lag gäller *inte* i fråga om verkställighet eller annan åtgärd som regleras genom lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. *eller genom lagen (2015:000) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen.*

Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m.

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1974:202) om beräkning av strafftid ska införas en ny paragraf, 19 c §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 c §

Den som efter en begäran enligt 2 kap. 7 § lagen (2015:000) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen har frihetsberövats i en annan medlemsstat och därefter påbörjar eller fortsätter verkställigheten av påföljden i Sverige ska tillgodoräknas den tid som han eller hon har varit frihetsberövad i den andra staten.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård

Härigenom föreskrivs att 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 a §¹

Om någon har dömts till sluten ungdomsvård eller om rätten, med tillämpning av 34 kap. 1 § 1 brottsbalken, har förordnat att sådan påföljd ska avse ytterligare brott, ska, i fråga om tillgodoräkning av tid för frihetsberövande som verkställighet av påföljden, 19 a och 19 b §§ lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. tillämpas på motsvarande sätt.

Om någon har dömts till sluten ungdomsvård eller om rätten, med tillämpning av 34 kap. 1 § 1 brottsbalken, har förordnat att sådan påföljd ska avse ytterligare brott, ska, i fråga om tillgodoräkning av tid för frihetsberövande som verkställighet av påföljden, 19 a–19 c §§ lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. tillämpas på motsvarande sätt.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.

¹ Senaste lydelse 2011:1172.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2014:402

Föreslagen lydelse

8 §

En person som har omhändertagits enligt 6 § får tas i förvar av Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen under högst sex timmar, tiden mellan klockan 24 och 9 oräknad. Därefter ska personen omedelbart friges, om det inte har kommit in en begäran om en åtgärd som avses i

1. 23 § lagen (1957:668) om utlämning för brott,

2. 1 kap. 2 § lagen (2011:1165) om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder,

3. 25 c eller 25 d § lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom,

4. 5 a eller 5 b § lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.,

5. 8 § lagen (1970:375) om utlämning till Danmark, Finland, Island eller Norge för verkställighet av beslut om vård eller behandling, om framställningen kommer från en dansk myndighet,

6. 6 § lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt,

7. 6 § lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen, *eller*

7. 6 § lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen,

8. 1 kap. 3 § lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder.

8. 1 kap. 3 § lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder, *eller*

9. 3 kap. 15 § lagen (2015:000) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen.

En svensk polisman får, i avvaktan på en framställning om sådan åtgärd som avses i 4 kap. 19 § lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål, ta i beslag föremål som har omhändertagits enligt 7 § enligt de förutsättningar som gäller för en motsvarande åtgärd enligt rättegångsbalken eller annan lag eller författning.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.

7 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder¹

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder
dels att 7 kap. 2–8 §§ ska upphöra gälla,
dels att 7 kap. 1 § ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2014:641

Föreslagen lydelse

7 kap.

1 §

Har rätten med stöd av 2 kap. 6 § avslagit en begäran om överlämnande, ska den ansvariga myndigheten i Sverige besluta om överförande av verkställigheten av påföljden hit, om inte den utfärdande medlemsstaten motsätter sig det.

Den ansvariga myndigheten får besluta att den eftersökte ska tas i förvar av Polismyndigheten i avvaktan på ett beslut som sägs i första stycket. Den eftersökte får tas i förvar om det behövs för att verkställigheten av påföljden ska kunna påbörjas i Sverige

Om rätten med stöd av 2 kap. 6 § avslagit en begäran om överlämnande eller om någon har överlämnats från Sverige på villkor som avses i 3 kap. 2 § att han eller hon ska återföras hit, tillämpas lagen (2015:000) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen, med undantag för 3 kap. 1–5 §§ den lagen. Vid tillämpning av 3 kap. 15 § den lagen krävs inte någon begäran från behörig myndighet i den andra staten för att tvångsmedel ska få användas.

När rätten med stöd av 2 kap. 6 § avslagit en begäran om överlämnande, ska en verkställbarhetsförklaring inte beslutas om den utfärdande medlemsstaten motsätter sig att verkställigheten överförs.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.
 2. Äldre bestämmelser gäller för ärenden som inletts före ikraftträdandet.
 3. Äldre bestämmelser tillämpas vid handläggningen av ett ärende i förhållande till en medlemsstat inom Europeiska unionen som när ärendet inleds inte har genomfört rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra

¹ Senaste lydelse av 2 § 2014:641.

frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen.

4. Äldre bestämmelser tillämpas i förhållande till en medlemsstat inom Europeiska unionen som avgett en förklaring enligt artikel 28.2 i rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen om att i förhållande till en dom som fått laga kraft före ett visst datum ska rambeslutet inte tillämpas.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1165) om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:1165) om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder
dels att 6 kap. 4–6 §§ ska upphöra gälla,
dels att 6 kap. 1–3 §§ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2014:644

Föreslagen lydelse

6 kap.

1 §

Har rätten med stöd av 2 kap. 6 § avslagit en begäran om överlämnande, ska den ansvariga myndigheten i Sverige besluta om överförande av verkställigheten av påföljden hit, om inte den utfärdande staten motsätter sig det.

Den ansvariga myndigheten får besluta att den eftersökte ska tas i förvar av Polismyndigheten i avvaktan på ett beslut om överförande. Den eftersökte får tas i förvar om det behövs för att verkställigheten av påföljden ska kunna påbörjas i Sverige. Ett sådant förvar ska anses som tid under vilken den utdömda påföljden verkställts i anstalt.

Nuvarande lydelse

Om rätten med stöd av 2 kap. 6 § avslagit en begäran om överlämnande, ska Kriminalvården besluta om överförande av verkställigheten av påföljden hit, om inte den utfärdande staten motsätter sig det.

Föreslagen lydelse

2 §

Om den påföljd som ska verkställas i Sverige omfattas av 5 § lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. tillämpas 6, 7, 22, 23, 27, 29, 31, 34 och 35 §§ den lagen.

Om den påföljd som ska verkställas i Sverige omfattas av 5 § lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. tillämpas 5 a–5 c, 6, 7, 22, 23, 27, 29, 31, 34 och 35 §§ den lagen. Vid tillämpning av 5 a § den lagen krävs inte någon begäran från behörig myndighet i den andra staten för att tvångsmedel ska få användas.

3 §

Om den påföljd som ska verkställas i Sverige inte omfattas av 5 § lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. ska den ansvariga myndigheten tillämpa 7 kap. 3–6 §§ lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder.

Om den påföljd som ska verkställas i Sverige inte omfattas av 5 § lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. tillämpas 3 och 4 kap. lagen (2015:000) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen, med undantag för 3 kap. 1–11 och 23 §§ samt 4 kap. 6 §. Vid tillämpning av 3 kap. 15 § den lagen krävs inte någon begäran från behörig myndighet i den andra staten för att tvångsmedel ska få användas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.
 2. Äldre bestämmelser gäller för ärenden om överförande av straffverkställighet som har inletts före ikraftträdandet.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (1957:668) om utlämning för brott

Härigenom föreskrivs att 23 och 26 §§ lagen (1957:668) om utlämning för brott ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 §¹

Den som i främmande stat är misstänkt, tilltalad eller dömd för brott, vilket enligt denna lag kan föranleda utlämning, får på begäran av behörig myndighet i den främmande staten eller med anledning av en där utfärdad efterlysning omedelbart anhållas eller åläggas reseförbud eller anmälningskyldighet av åklagare enligt vad som i allmänhet gäller om brottmål. Beslag får också ske i sådant fall.

Beslut om användning av tvångsmedel *skall* utan uppskov anmälas hos rätten, som skyndsamt efter förhandling enligt vad om brottmål är stadgat prövar åtgärden samt, om anhållande eller reseförbud eller anmälningskyldighet *skall* bestå, genast underrättas chefen för Justitiedepartementet därom. Finner denne, att hinder mot utlämning föreligger eller att utlämning eljest ej bör ske, har han att utverka regeringens förordnande om upphävande av åtgärden. I annat fall *skall* den främmande staten genom Justitiedepartementets försorg underrättas om åtgärden. Därvid *skall* anges viss av chefen för Justitiedepartementet bestämd tid, inom vilken framställning om utlämning *skall* göras. Denna tid får inte vara längre än fyrtio dagar från den dag personen anhölls eller reseförbud eller anmälningskyldighet meddelades enligt första stycket. När en framställning om utlämning kommer in, *skall* Justitiedepartementet genast underrätta den myndighet som först meddelat beslut om åtgärden. Sådan underrättelse *skall* även lämnas, om en framställning om

Beslut om användning av tvångsmedel *ska* utan uppskov anmälas hos rätten, som skyndsamt efter förhandling enligt rättegångsbalkens bestämmelser om brottmål prövar åtgärden. Om rätten kommer fram till att anhållande eller reseförbud eller anmälningskyldighet *ska* bestå, *ska* den genast underrätta ansvarigt statsråd om det. Om det ansvariga statsrådet anser att det finns hinder mot utlämning eller att utlämning annars inte bör ske, *ska* regeringen upphäva åtgärden. I annat fall *ska* den främmande staten genom Justitiedepartementets försorg underrättas om åtgärden. Det ansvariga statsrådet *ska* då ange en viss bestämd tid inom vilken framställning om utlämning *ska* göras. Denna tid får inte vara längre än fyrtio dagar från den dag personen anhölls eller reseförbud eller anmälningskyldighet meddelades enligt första stycket. När en framställning om utlämning kommer in, *ska* Justitiedepartementet genast underrätta den myndighet som först meddelat beslut om åtgärden. Sådan underrättelse *ska* även lämnas, om en framställning om utlämning inte

¹ Senaste lydelse 2000:567.

utlämning inte kommer in inom utsatt tid.

Talan får inte föras mot rättsens beslut. Den som anhållits eller *underkastats* reseförbud eller anmälningsskyldighet får dock för prövning, om åtgärden *skall* bestå, begära ny förhandling inom tre veckor från det beslut senast meddelats.

Har en framställning om utlämning av den som är anhållen eller *underkastad* reseförbud eller anmälningsskyldighet inte gjorts inom den enligt andra stycket bestämda tiden, *skall* den anhållne frigges eller beslutet om reseförbud eller anmälningsskyldighet hävas. Detsamma gäller när en framställning avslås enligt 15 §. Om den anhållne i annat fall inte frigges, *skall framställning avlätas till rätten om hans häktande* senast på åttonde dagen efter den, då riksåklagaren fick del av utlämningsframställningen. Görs inte *framställning som nu har sagts, skall* den anhållne omedelbart frigges.

Lydelse enligt SFS 2014:635

Chefen för Justitiedepartementet får medge, att den som av en stat utlämnas till en annan stat får föras genom riket, om han eller hon inte är svensk medborgare och det inte heller annars finns synnerliga skäl mot det. Framställning om detta ges in till Justitiedepartementet.

Har tillstånd meddelats enligt första stycket får Polismyndigheten, om det är nödvändigt för att transporten ska kunna genomföras, omhändertaga och ta i förvar den som utlämnas, dock längst under 48 timmar.

När tillstånd till transport begärs i fråga om någon som utlämnas till en medlemsstat i Europeiska unionen, Island eller Norge tillämpas 8 kap. 2 § lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder i stället för första och andra styckena.

kommer in inom utsatt tid.

Rättsens beslut får inte överklagas. Den som anhållits eller *meddelats* reseförbud eller anmälningsskyldighet får dock för prövning av om åtgärden *ska* bestå begära ny förhandling inom tre veckor från det *att* beslut senast meddelats.

Har en framställning om utlämning av den som är anhållen eller *har meddelats* reseförbud eller anmälningsskyldighet inte gjorts inom den enligt andra stycket bestämda tiden, *ska* den anhållne frigges eller beslutet om reseförbud eller anmälningsskyldighet hävas. Detsamma gäller när en framställning avslås enligt 15 §. Om den anhållne i annat fall inte frigges, *ska en framställning om häktning lämnas till rätten* senast på åttonde dagen efter den då riksåklagaren fick del av utlämningsframställningen. Görs inte *det, ska* den anhållne omedelbart frigges.

Föreslagen lydelse

26 §

Ansvarigt statsråd får medge, att den som av en stat utlämnas till en annan stat får föras genom riket, om han eller hon inte är svensk medborgare och det inte heller annars finns synnerliga skäl mot det. Framställning om detta ges in till Justitiedepartementet.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.

10 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt

Häri genom föreskrivs att 12 a § lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2014:638

Föreslagen lydelse

12 a §

Justitiedepartementet får meddela tillstånd till transport genom Sverige av en frihetsberövad person som för att utlämnas eller i annat syfte ska överföras mellan en annan stat och tribunalen. Under en sådan transport ska frihetsberövandet bestå om inte tribunalen begär att den som överförs ska frigges.

För flygtransport utan planerad mellanlandning här i landet krävs inte tillstånd enligt första stycket. Om en oplanerad mellanlandning sker, ska Polismyndigheten ta den som överförs i förvar till dess en ansökan görs om tillstånd till transport enligt första stycket och genast underrätta *chefen för Justitiedepartementet* om detta. Görs ingen ansökan inom 96 timmar från den oplanerade landningen, ska personen omedelbart frigges.

För flygtransport utan planerad mellanlandning här i landet krävs inte tillstånd enligt första stycket. Om en oplanerad mellanlandning sker, ska Polismyndigheten ta den som överförs i förvar till dess en ansökan görs om tillstånd till transport enligt första stycket och genast underrätta *ansvarigt statsråd* om detta. Görs ingen ansökan inom 96 timmar från den oplanerade landningen, ska personen omedelbart frigges.

Om tillstånd har meddelats enligt första stycket, får Polismyndigheten vid behov ta den som överförs i förvar. I fråga om tvångsmedel i ett ärende om transport gäller bestämmelserna i 5 §.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.

11 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 15 § och 4 kap. 33 § lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

15 §

Beslut om avslag på någon av de grunder som anges i 14 § fattas av regeringen. Om en åklagare eller en domstol finner att en ansökan bör avslås på någon sådan grund, *skall* ansökan överlämnas till regeringen. En ansökan får överlämnas dit för prövning av frågan om avslag också i andra fall.

I övrigt prövar den instans som handlägger ärendet om de förutsättningar som gäller enligt lagen är uppfyllda. Om ansökan har givits in till Justitiedepartementet och det är uppenbart att ansökan *skall* avslås får *chefen för Justitiedepartementet*, i stället för att vidarebefordra ansökan enligt 6 §, direkt besluta om avslag på ansökan.

Beslut om avslag på någon av de grunder som anges i 14 § fattas av regeringen. Om en åklagare eller en domstol finner att en ansökan bör avslås på någon sådan grund, *ska* ansökan överlämnas till regeringen. En ansökan får överlämnas dit för prövning av frågan om avslag också i andra fall.

I övrigt prövar den instans som handlägger ärendet om de förutsättningar som gäller enligt lagen är uppfyllda. Om ansökan har givits in till Justitiedepartementet och det är uppenbart att ansökan *ska* avslås får *ansvarigt statsråd*, i stället för att vidarebefordra ansökan enligt 6 §, direkt besluta om avslag på ansökan.

4 kap.

33 §

Chefen för Justitiedepartementet kan meddela tillstånd till transport genom Sverige av en frihetsberövad person som *skall* föras över från en stat till en annan stat för förhör eller konfrontation.

Ansvarigt statsråd kan meddela tillstånd till transport genom Sverige av en frihetsberövad person som *ska* föras över från en stat till en annan stat för förhör eller konfrontation.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen

Härigenom föreskrivs att 32 § lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2014:640

Föreslagen lydelse

32 §

Chefen för Justitiedepartementet får meddela tillstånd till transport genom Sverige av en frihetsberövad person som för att överlämnas eller utlämnas eller i annat syfte ska överföras mellan en annan stat och Internationella brottmålsdomstolen. Under en sådan transport ska frihetsberövandet bestå om inte domstolen begär att den som överförs ska friges.

För flygtransport utan planerad mellanlandning här i landet krävs inte tillstånd enligt första stycket. Om en oplanerad mellanlandning sker, ska Polismyndigheten ta den som överförs i förvar till dess en ansökan görs om tillstånd till transport enligt första stycket och genast underrätta *chefen för Justitiedepartementet* om detta. Görs ingen ansökan inom 96 timmar från den oplanerade landningen, ska personen omedelbart friges.

Om tillstånd har meddelats enligt första stycket, får Polismyndigheten vid behov ta den som överförs i förvar. I fråga om tvångsmedel i ett ärende om transport gäller bestämmelserna i 5 §.

Ansvarigt statsråd får meddela tillstånd till transport genom Sverige av en frihetsberövad person som för att överlämnas eller utlämnas eller i annat syfte ska överföras mellan en annan stat och Internationella brottmålsdomstolen. Under en sådan transport ska frihetsberövandet bestå om inte domstolen begär att den som överförs ska friges.

För flygtransport utan planerad mellanlandning här i landet krävs inte tillstånd enligt första stycket. Om en oplanerad mellanlandning sker, ska Polismyndigheten ta den som överförs i förvar till dess en ansökan görs om tillstånd till transport enligt första stycket och genast underrätta *ansvarigt statsråd* om detta. Görs ingen ansökan inom 96 timmar från den oplanerade landningen, ska personen omedelbart friges.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.

13 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:615) om samarbete med Specialdomstolen för Sierra Leone

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (2006:615) om samarbete med Specialdomstolen för Sierra Leone ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2014:643

Föreslagen lydelse

8 §

Chefen för Justitiedepartementet får meddela tillstånd till transport genom Sverige av en frihetsberövad person som för att utlämnas eller i annat syfte ska överföras mellan en annan stat och specialdomstolen. Under en sådan transport ska frihetsberövandet bestå om inte domstolen begär att den som överförs ska friges.

För flygtransport utan planerad mellanlandning här i landet krävs inte något tillstånd enligt första stycket. Om en oplanerad mellanlandning sker, ska Polismyndigheten ta den som överförs i förvar till dess att en ansökan görs om tillstånd till transport enligt första stycket och genast underrätta *chefen för Justitiedepartementet* om detta. Görs ingen ansökan inom 96 timmar från den oplanerade landningen, ska personen omedelbart friges.

Om tillstånd har meddelats enligt första stycket, får Polismyndigheten vid behov ta den som överförs i förvar. I fråga om tvångsmedel i ett ärende om transport gäller bestämmelserna i lagen (1957:668) om utlämning för brott.

Ansvarigt statsråd får meddela tillstånd till transport genom Sverige av en frihetsberövad person som för att utlämnas eller i annat syfte ska överföras mellan en annan stat och specialdomstolen. Under en sådan transport ska frihetsberövandet bestå om inte domstolen begär att den som överförs ska friges.

För flygtransport utan planerad mellanlandning här i landet krävs inte något tillstånd enligt första stycket. Om en oplanerad mellanlandning sker, ska Polismyndigheten ta den som överförs i förvar till dess att en ansökan görs om tillstånd till transport enligt första stycket och genast underrätta *ansvarigt statsråd* om detta. Görs ingen ansökan inom 96 timmar från den oplanerade landningen, ska personen omedelbart friges.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.